

Снісаренко О.С., Ануфрієва О.Л. Від інноваційних форм до творчого наукового середовища / О.С. Снісаренко, О.Л. Ануфрієва // Нові технології навчання: наук.-метод. зб. / Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – К., 2014. – Вип.80. – С. 165 – 172.

Снісаренко Ольга Степанівна,
кандидат педагогічних наук, доцент
Університету менеджменту освіти;
Ануфрієва Оксана Леонідівна,
кандидат педагогічних наук, доцент
Університету менеджменту освіти

Від інноваційних форм до творчого наукового середовища.

Анотація: В статті розглядається сутність, характерні особливості, функції, завдання неформальних наукових об'єднань в підготовці науково-педагогічних кадрів в системі післядипломної педагогічної освіти.

Ключові слова: наукова школа, Школа молодих науковців, школа новаторства, літня школа, Всеукраїнська школа новаторства.

Аннотация В статье рассматривается сущность, характерные особенности, функции, задачи неформальных научных объединений в подготовке научно-педагогических кадров в системе последипломного педагогического образования.

Ключевые слова: научная школа, Школа молодых ученых, школа новаторства, летняя школа, Всеукраинская школа новаторства.

Annotation In the article the nature, characteristics, functions, tasks, informal science organizations in the preparation of the teaching staff in postgraduate teacher education.

Keywords: scientific schools, young researchers, school innovation, a summer school, National school innovation.

Перехід суспільства на модель неперервної професійної освіти актуалізує проблему підготовки науково-педагогічних кадрів в системі післядипломної педагогічної освіти. Це, в свою чергу, вимагає модернізації самої системи організації підготовки молодих науковців у відповідних навчальних закладах.

Одним із шляхів ефективного вирішення проблеми є створення відповідного творчого наукового середовища, яке забезпечується роботою різноманітних наукових шкіл, школи молодих науковців, літньої школи аспірантів, форуму наукових шкіл, Школи новаторства, дискусійних клубів, Інтернет-форуму, з'їздів експериментальних майданчиків, «Консорціуму закладів післядипломної педагогічної освіти» тощо.

Стратегічний розвиток освіти полягає у пошуках шляхів вирішення завдань наступних напрямів досліджень: спрямування діяльності на сприяння формування особистості креативної активної і суверенної з гуманістичним світоглядом, глибинними моральними смислами і цінностями; формування світоглядного плюралізму особистості на засадах толерантності; формування знанневої і глобалістичної людини; пошук людиноцентричних ціннісних вимірів освітнього простору; підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів.

Тому формування нових вимірів післядипломної педагогічної освіти, їх наукове обґрунтування, має полягати у:

- розбудові особистісної післядипломної освіти та обґрунтуванні засад її розвитку в умовах постійних змін на засадах людиноцентризму;
- розширенні творчого середовища; конкретизації стратегії гуманізації людини в умовах застосування інформаційно-комунікаційних технологій;
- підході до слухача як до носія норм і цінностей системи освіти, що діє в умовах культурно-освітнього середовища;

Наукове обґрунтування означених вимірів потребує значних зусиль великої кількості науковців. Перш за все йдеться про роботу Університету

менеджменту освіти, який є своєрідним дослідницьким університетом як за кадровим, так і за дослідницьким потенціалами, та кількох десятків профільних вищих навчальних закладів - закладів системи ППО об'єднаних спільною метою у межах Всеукраїнського громадського об'єднання «Консорціум закладів післядипломної педагогічної освіти», що дає можливість забезпечити гідний рівень підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів.

Стратегія розвитку наукової діяльності Університету визначає його сучасну і майбутню моделі як навчально-науково-інноваційного вищого навчального закладу – всеукраїнського інноваційного центру післядипломної педагогічної освіти, високорейтингового вищого навчального закладу, який упроваджує ідеологію університету дослідницького типу, де наукова діяльність є однією з головних домінант розвитку, якому притаманне органічне поєднання наукового й навчального процесів, єдність фундаментальності та професіональності змісту освіти.

Освітньо-наукова інтеграція – головний ресурс динамічного розвитку Університету, в якому стверджується нова стратегія науково-дослідної та експериментальної діяльності – ефективної дієвості, лідерних «проривних» технологій, що носять випереджальний характер:

- трансфер в реальну освітню практику інноваційного продукту і як результат – позитивна динаміка інноваційної активності; формування середовища та домінант інноваційного розвитку; селекція інноваційних пріоритетів; взаємодія суб'єктів експериментальної діяльності всіх інноваційних кластерів;

- стійкий вектор інноваційного поступу вперед; система інноваційного планування та контролю, що послідовно дозволяє здійснювати перетворення і робити наступні кроки лише тоді, коли отримані позитивні результати попередніх дій:

- наявність банку всіх необхідних видів інформації та традиційної роботи з інформацією – від методології до методів, технологій, методик;

випереджувальне відношення до діяльності отримання наукової та методичної інформації;

- стабілізація, сегментація та диференціація освітнього інноваційного середовища з метою створення цілісної гнучкої та динамічної інноваційної системи Університету через експериментальну діяльність в інноваційних структурах – домінантах, що дозволить забезпечити професійне рішення різноманітних проблем, консалтинг, вивчення ринку інноваційної продукції;

- стійка тенденція експериментальної діяльності до інтернаціоналізації та міжнародної інтеграції; відстворення моно та до мегапроектів;

- створення нових науково-освітніх кластерів, які об'єднують вищі навчальні заклади, різноманітні експертно-аналітичні, дослідницькі центри та дослідницько-навчальні структури різного рівня з консолідованим бюджетом;

- ініціювання різного рівня цільових програм та конкурсів, які направлені на підвищення ефективності експериментальної діяльності. Наприклад, програма «Експериментальна діяльність – умова розвитку наукового потенціалу Університету», конкурс на кращий експериментальний майданчик;

Перехід суспільства на модель неперервної професійної освіти актуалізує проблему підготовки науково-педагогічних кадрів в системі післядипломної педагогічної освіти. Це, в свою чергу, вимагає модернізації самої системи організації підготовки молодих науковців у відповідних навчальних закладах.

Одним із шляхів ефективного вирішення проблеми є створення відповідного творчого наукового середовища, яке забезпечується роботою різноманітних наукових шкіл, школи молодих науковців, літньої школи аспірантів, форуму наукових шкіл, Інтернет-форуму, з'їздів експериментальних майданчиків тощо, сутність яких, на наш погляд, розкривається через їх основні функції.

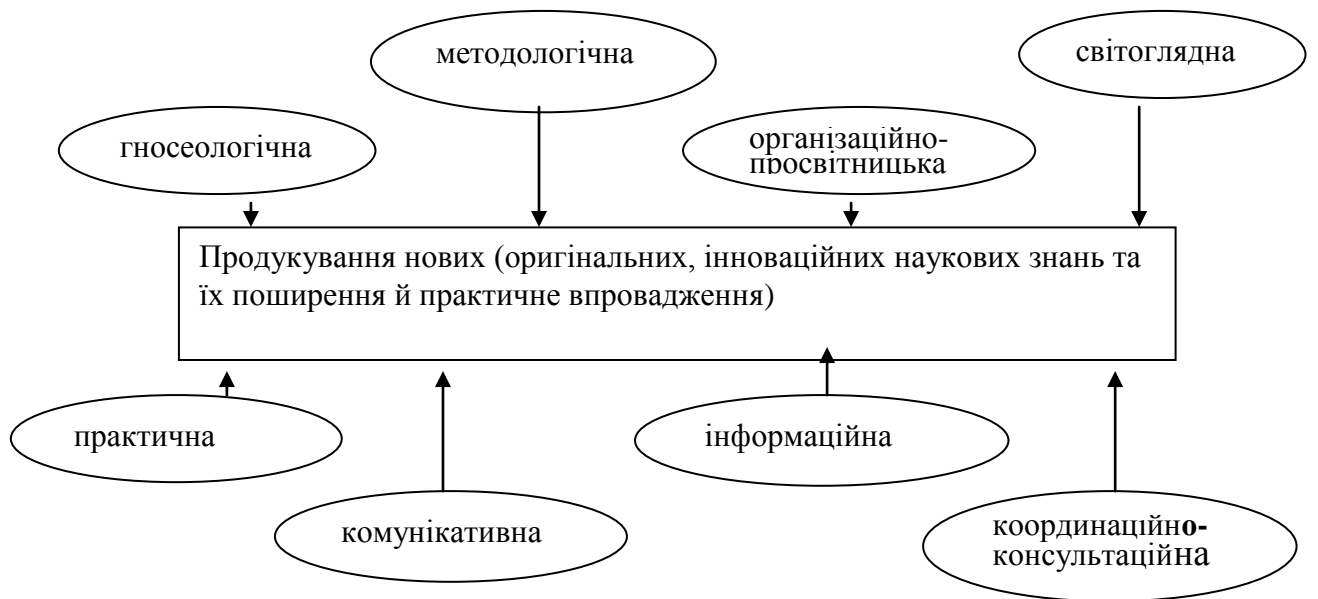

Рис. 1. Функції інноваційних форм

- гносеологічна, яка реалізується через дослідження об'єктивної реальності (природи та сутності явищ та процесів), що, у свою чергу, проявляється в нарощенні інтелектуального потенціалу суспільства;
- методологічна полягає у виробленні правил та прийомів пізнання і перетворення дійсності;
- світоглядна пов'язана з розширенням наукового світогляду та формуванням нового типу мислення;
- практична зводиться до наукового обґрунтування та формулювання шляхів використання виявлених законів та загальних тенденцій функціонування певних процесів та явищ у практичній діяльності.
- комунікативна – забезпечує комунікативне поле для спілкування, обміну змістовими науковими ідеями, представлення результатів індивідуальних наукових розробок, оприлюднення результатів наукової роботи з обговоренням у колі колег – молодих науковців;
- інформаційна – забезпечує актуальною науковою інформацією, яка допомагає молодим науковцям орієнтуватися у подіях та заходах;

- координаційно-консультаційна – забезпечує науково-методичний супровід підготовки наукових досліджень;
- організаційно-просвітницька – організовує навчально-методичні заходи та виконує пропагандистську діяльність серед освітян з метою залучення їх до науково - дослідної роботи.

Підсилює здобутки в підготовці науково-педагогічних кадрів Університету діяльність **наукових шкіл** провідних фахівців в галузі ППО, де, зокрема, проводиться фахова підготовка молодих науковців, відбувається їх особистісний розвиток.

Наукові школи

Наукова школа — неформальний творчий колектив дослідників різних поколінь, об'єднаних загальною програмою і стилем дослідницької роботи, які діють під керівництвом визнаного лідера. Це об'єднання однодумців, що розробляє життєво важливі для суспільства проблеми під керівництвом відомого в певній галузі дослідника, має значні теоретичні і практичні результати своєї діяльності, визнані у наукових колах і сфері виробництва.

Головною ознакою існування наукової школи –є ефективне засвоєння і дослідження її вченими актуальних проблем з висунутих керівником наукових напрямів. Мінімальний цикл, що дає підстави фіксувати існування школи, становлять три покоління дослідників: засновник школи — його послідовник — учні послідовника.

Отже, наукова школа - це особливий феномен, який не є тотожний іншим науково-соціальним об'єднанням та структурам в науці.

Різноманітні підходи до визначення поняття «Наукова школа» представлені в табл.1

Таблиця 1

Поняття	Зміст	Автор, назва книги
1	2	3
наукові	співтовариства, які підходять до одного й того самого	Томаса

школи	предмета з несумісних точок зору, коли відсутня єдина точка зору відносно загальноприйнятого зразка (парадигми).	Кун [13, с. 20].
рис, які притаманні науковим школам	<ol style="list-style-type: none"> 1) наукова школа розвивається в якійсь новій галузі теорії або методології в процесі диференціації та інтеграції науки; 2) це новий теоретичний або методологічний напрям, який ще не визнаний; 3) у розробці цього напрямку в науковому змаганні з іншими напрямками формується наукова школа як соціальний організм; 4) для формування цього соціального організму необхідна наявність керівника з ідеями та організаторськими здібностями; 5) наукове визнання нового напрямку поза межами даної наукової спільноти; 6) певні форми організації наукової школи. 	Гельмут Штейнер [13, с. 116-117]:
Наукова школа	співтовариство вчених різних статусів, компетенції і спеціалізації, які координують під керівництвом лідера свою дослідну діяльність і роблять вагомий внесок у реалізацію і розвиток дослідницької програми та здатних захищати цілі й результати програми; школа - це відносно ізольована наукова спільнота, яка є генератором альтернативної ортодоксальній дослідницької програми.	В.Б. Гасилов [13,с. 127]
Наукова школа	розглядає наукову школу крізь призму її характеристик, які визначають її зміст: <ol style="list-style-type: none"> 1. наукова школа - наукова спільнота на чолі з лідером у певній галузі науки; 2. наукова школа існує як відносно автономне об'єднання, яке виокремлює себе із навколишньої спільноти; 3. відмінний від інших дослідницький підхід, притаманний даній галузі; 4. існування школи як відносно ізольованого об'єднання вчених забезпечується взаємодією об'єктивних і суб'єктивних факторів, що стосуються програми школи, її лідера та учасників; 5. програма школи має бути продуктивною; 6. одним із основних факторів, який забезпечує інституціональне існування школи в сучасній науці, є авторитет лідера; 7. система відносин та цінностей в межах самої наукової спільноти; 	Е.М. Мирський [13, с. 177-178];

	8. внесок наукової школи оцінюється не тільки її науковою програмою, а й приверненням уваги до теоретико-методологічних проблем в даній галузі науки.	
Наукова школа	форма кооперації вчених, тип наукового колективу, що об'єднаний спільною теоретичною програмою	О.П. Огурцов [13, с. 248-261]
Наукова школа	структурний осередок сучасної науки, яка існує всередині самої науки і дає змогу концентрувати зусилля невеликої групи порівняно молодих вчених під безпосереднім керівництвом засновника цього наукового напрямку на вирішенні визначеної, досить обмеженої ділянки актуальних проблем у тій чи іншій галузі науки	В.М. Кєдров [13, с. 309-310].
Наукова школа	не просто колектив дослідників на чолі з науковим лідером, а творчу спільноту вчених різних поколінь, об'єднаних спільністю принципів підходу до вирішення тієї чи іншої проблеми, ідей та типу мислення, стилю роботи, широким поглядом на розвиток досліджень в даному науковому напрямі, що лежать в основі роботи, оригінальною стрижневою ідеєю, доказ якої є стимулом для розвитку досліджень і фактором, що об'єднує виконавців, незважаючи на відмінність їхніх характерів й уявлень	Г.М. Добров [5, с. 149].
Наукова школа	це спільнота людей, що виникає в процесі спільної діяльності і складається, як мінімум, з двох поколінь, генерує епістемологічну систему, яка характеризується рядом особливостей, і забезпечує її спадкування	Д.Ю. Гузевич [4, с. 76].
Наукова школа	науковий колектив або спільноту неформально взаємодіючих вчених, що згуртовані навколо наукового лідера, розділяючи його основні наукові ідеї і реалізуючи єдину новаторську дослідницьку програму	0.3. Мирська [8, с. 9].
Наукова школа	це неформальна творча співдружність дослідників різних поколінь високої кваліфікації на чолі з науковим лідером у певному науковому напрямі, об'єднаних однаковими підходами до розв'язання проблеми, стилем роботи і мислення, оригінальністю й новизною ідей і методів реалізації дослідницької програми, яка дала значні наукові результати і здобула авторитет і громадське визнання в даній галузі знання	Ю.А. Храмов [13, с. 122; 13, с. 61]

	<p>На його думку, для наукової школи характерні: наявність наукового лідера; стиль дослідження, наукова ідеологія; висока кваліфікація дослідників, які згуртовуються навколо лідера; значущість одержаних результатів у певній сфері науки, високий науковий авторитет у ній галузі.</p>	
--	---	--

Аналіз різних підходів до визначення наукової школи показує, що науковій школі властива сукупність ознак, які дають змогу ідентифікувати таке творче об'єднання дослідників:

- багаторічна наукова продуктивність, що характеризується як кількісними (кількість публікацій, посилань), так і якісними показниками (лідер і члени НШ є авторами фундаментальних наукових праць, членами редколегій провідних професійних журналів і збірників);
- збереження традицій і цінностей НШ на всіх етапах її становлення та розвитку, забезпечення спадкоємності в напрямках наукових досліджень, стилю наукової роботи;
- розвиток атмосфери творчості, новаторства, відкритості для наукових дискусій як у професійній пресі, так і в спілкуванні;
- об'єднання в НШ певного кола талановитих учених, постійне її поповнення обдарованими вихованцями — послідовниками лідера, здатними до самостійного пошуку;
- постійні комунікаційні зв'язки (горизонтальні і вертикальні) між учителем та учнями, рядовими членами школи;
- активна педагогічна діяльність (кількість здобувачів, аспірантів, докторантів, підручників, навчальних посібників, розробка нових курсів);
- офіційне визнання державою (науковою спільнотою) важливості наукових досліджень НШ (число академіків, докторів, кандидатів наук, професорів, доцентів, заслужених діячів і працівників).
- значущість одержаних результатів;

- високий авторитет у певній галузі науки;
- оригінальність методики досліджень, спільні наукові погляди;
- наявність наукових лідерів;
- висока кваліфікація дослідників, згуртованих навколо провідного вченого.

Такий підхід до функціонального навантаження діяльності наукової школи дає підстави говорити про її біфункціональність: з одного боку – це здійснення досліджень під керівництвом лідера, (науковий пошук); з іншого – добір, підготовка і виховання нового покоління учених.

В Університеті менеджменту освіти існує декілька наукових шкіл. Одна з самих потужних - на чолі з ректором В.В.Олійником. Крім неї існують школи авторитетних вчених доктора педагогічних наук, професора В.І. Маслова; доктора економічних наук, професора Г.А. Дмитренка; доктора математичних наук, професора В.П. Яковця; доктора психологічних наук, професора О.І. Бондарчук; доктора психологічних наук, професора П.В. Лушина та ін.

Піднімаються школи перспективних науковців, насамперед, доктора педагогічних наук, професора Є.Р.Чернишової.

Наукова школа В.В. Олійника – колектив учених педагогів і практиків, які здійснюють дослідження у сфері дистанційного навчання та організації кредитно–модульної системи навчального процесу у системі післядипломної педагогічної освіти. Створена в 1999 р. та функціонує на цей час.

Сфера наукових досліджень школи – післядипломна освіта.

Проблема досліджень – тенденції реформаційних змін у системі післядипломної освіти.

Головна мета досліджень – модернізація освітньої діяльності в післядипломній педагогічній освіті на основі сучасних підходів і технологій. В.В. Олійник є автором понад 220 наукових праць, серед яких монографії, навчальні посібники, науково–методичні комплекси, рекомендації та статті.

Близько тридцяти учнів цієї школи захистили докторські та кандидатські дисертації та продовжують розробку актуальних питань післядипломної освіти.

Наукова школа В.І. Маслова «Функціонально-посадова компетентність керівника ЗНЗ і шляхи її підвищення в системі післядипломної освіти» – заслуженого працівника освіти України, доктора педагогічних наук, професора.

Потужна наукова школа Дмитренка Геннадія Анатолійовича – доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри економіки та управління персоналом ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

Напрями наукової роботи: розроблення методики підвищення якості життя громадян засобами людиноцентричної освіти; обґрунтування технологій формування цінного кінцевого продукту діяльності навчальних закладів в інтересах особистості і суспільства.

Наукова школа Яковця Василя Павловича – доктора фізико–математичних наук, професора, заслуженого працівника освіти України, академіка Академії вищої школи України, лауреата Премії імені М.В. Остроградського Президії НАН України «За видатні роботи в галузі математики».

Наукова діяльність В.П. Яковця пов'язана з розробкою асимптотичних методів у теорії диференціальних рівнянь.

Плідно працює наукова школа під керівництвом Бондарчук Олена Іванівна – доктора психологічних наук, професора, завідувачки кафедри психології управління ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України. Напрям наукових досліджень – психологічні засади вдосконалення управління загальноосвітніми навчальними закладами. О.І. Бондарчук керує експериментальною роботою з проблеми створення розвивального соціального середовища в освітньому просторі, що сприяє особистісному розвитку всіх суб'єктів навчально–виховного процесу, зокрема, в післядипломній педагогічній освіті. Мета експерименту – вироблення

психологічної моделі особистісного й професійного розвитку керівних та педагогічних кадрів як важливого чинника вдосконалення управління загальноосвітніми навчальними закладами. Школа об'єднує близько 20 учнів.

Наукова школа «Психолого–педагогічна допомога: екофасилітативний підхід» Лушина Павла Володимировича – доктора психологічних наук, професора завідувача кафедри загальної та практичної психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України. Школа екофасилітації розрахована на молодих і досвідчених психологів, педагогів, спеціалістів суміжних професій, менеджерів з персоналу, консультантів, тренерів, керівників, а також тих, хто знаходиться в перехідному періоді, після, або під час важких чи навіть трагічних обставин у житті, а також для тих, хто бажає розібратися в собі та пізнати щось нове. Існування та співпраця наукових шкіл дає можливість проведення форумів наукових шкіл.

Форум наукових шкіл

Форуми наукових шкіл - це простір для спілкування та взаємодії наукової еліти. Це впливова спільнота, яка здатна вплинути на творення кращого майбутнього в Україні. Метою діяльності Форуму є створення умов для напрацювання нових та передових ідей.

В історичному контексті, форум - це зосередження в одному місці диспутів, висловлювань. В Стародавньому Римі форумом називали площу, на якій розташовувалася всі місцева інфраструктура: сенат, храми, суди і ін.

У сучасної людини слово «форум» асоціюється з одним із способів віртуального спілкування. В даному контексті правильним буде додавання приставки «веб-» чи «Інтернет-». На форумі створюються теми для спілкування. Кожне повідомлення на форумі має свого автора, тему і власний вміст. Всі, кого цікавить певна наукова інформація, можуть зручно й швидко переглянути її на форумі обговорити усередині цих тем, поставити запитання та отримати відповіді. Кожен конкретний форум має свою тематику - досить широку, аби в її межах можна вести багатопланове обговорення. По методу формування набору тем форуми бувають з

динамічним списком тем і з постійним списком тем. У форумах з динамічним списком тем молоді науковці можуть створювати нову тему в рамках тематики форуму. Це сприяє глибокому обговоренню, оскільки надає більше часу на обдумування відповіді. Форуми часто використовуються для різного роду консультацій.

Інтернет-форум-це спосіб організації спілкування наукової спільноти.

Інтернет-форум також називають дошкою оголошень, дискусійною групою, інформаційним табло чи веб-форумом.

Спілкування науковців в рамках форуму створює додаткові умови професійного зростання науково-педагогічних кадрів.

Школа молодих науковців

Продуктивною формою організації підготовки науково-педагогічних кадрів є «Школа молодих науковців». В Університеті менеджменту освіти вже близько 20-ти років успішно організована робота з молодими науковцями. За цей час напрацьований значний досвід. Разом з тим, виникає потреба поглибленого освоєння тих чи інших проблем, набуття практичних умінь та навичок написання наукових текстів. На допомогу молодим науковцям в Університеті додатково запроваджено інноваційну форму роботи з аспірантами «Школу молодих науковців», діяльність якої спрямована на створення умов для підвищення дослідницької компетентності талановитої молоді, реалізації інтелектуального потенціалу, сприяння професійному росту, розвитку наукових ініціатив, активізації зв'язків між різними закладами освіти.

Школа молодих науковців створена з метою реалізації принципів індивідуалізації навчання молодих науковців; упровадження інтерактивних технологій навчання; безперервності підготовки наукових кадрів; активації самоосвітньої діяльності молодих науковців у підготовці висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів у післядипломній педагогічній освіті. Це постійно діюче професійне об'єднання докторантів, аспірантів, здобувачів, стажистів-дослідників, магістрів які досліджують

сучасні управлінські та психолого-педагогічні проблеми у післядипломній освіті.

Головною метою діяльності Школи є створення додаткових умов для надання науково-методичної допомоги молодим науковцям, що забезпечують підвищення якості дисертаційних досліджень, професійне зростання та ефективну підготовку конкурентоспроможного сучасного науковця.

Досягнення мети конкретизовано у завданнях, які поставлено перед Школою молодих науковців, а саме;

забезпечувати аналітичною, консультативною та експертною допомогою;

створювати умови для набуття навичок самостійної творчої пошукової роботи;

сприяти розвитку умінь та навичок роботи з інформаційним середовищем;

забезпечувати оволодіння сучасними формами організації та проведення наукових досліджень;

сприяти проведенню попередньої експертизи дисертаційного дослідження;

здійснювати моніторинг професійних потреб молодих науковців.

Діяльність Школи молодих науковців визначається програмою та сприяє здійсненню таких напрямів роботи:

Інформаційний –покликаний допомогти молодим науковцям розібратися в сучасному інформаційному потоці, а саме: щодо питань структуризації та збору інформації за напрямками їхніх досліджень; щодо участі в наукових семінарах, конференціях, конкурсах тощо; стосовно правил оформлення наукових праць, статей, тез, документів, пов'язаних із науковою діяльністю; щодо останніх новин у світі науки та інформаційних технологій тощо.

Науково-методичний – покликаний поглибити фахові та дослідницькі знання молодих науковців завдяки активізації різних видів пошукової, навчально-дослідної діяльності, спрямованих на забезпечення найбільш глибокого і повного оволодіння обраною спеціальністю, формування навичок самостійного проведення наукових досліджень та творчого підходу до вирішення актуальних науково-практичних та теоретичних проблем.

Організаційний – покликаний розвивати практичні навички сучасного науковця завдяки участі *в індивідуальних формах навчання:*

- наставництва; консультацій, стажувань тощо;

групових формах:

- мобільних та динамічних профільних груп, груп педагогічної майстерності, об'єднань за інтересами тощо;

колективних формах:

- цільових семінарів, семінарів-практикумів, диспутів-дискусій, круглих столів, рольових та ділових ігор, форумів, конференцій, консультпунктів, демонстраційних тренінгів; майстер-класів; презентацій авторських розробок; педагогічних практикумів; веб-семінарів; методичних фестивалів тощо.

Керівник Школи – ректор Університету менеджменту освіти.
Співкерівники – перший проректор та проректор з наукової роботи.
Відповідальний за координаційні та організаційні заходи Школи молодих науковців – завідувач докторантури та аспірантури УМО.

Навчально-консультаційну роботу Школи забезпечують провідні вчені НАПН та ВНЗ України, голови та вчені секретарі спеціалізованих рад УМО, почесні професори УМО, завідувачі кафедрами та викладачі УМО, ІППО, провідні науковці вищих навчальних закладів України.

З метою забезпечення ефективної діяльності Школи в її структурі передбачено три відділення, тематику навчально-методичних заходів яких

зорієнтовано на поглиблення знань та умінь молодих науковців з урахуванням етапів їхнього навчання¹:

- відділення *«Перші кроки до захисту дисертації»* (для аспірантів і здобувачів I курсу);
- відділення *«Дисертаційне дослідження: шлях до успіху»* (для аспірантів і здобувачів II курсу);
- відділення *«За крок до захисту дисертації»* (для аспірантів і здобувачів III – IV курсів).

Тематика навчально-методичних заходів відділень визначається на основі моніторингу запитів молодих науковців.

Задля розв'язання проблем, які для молодих науковців потребують додаткового опрацювання, запрошуюються фахівці з числа провідних науковців НАПН, УМО та ВНЗ.

В рамках роботи Школи молодих науковців працюватиме постійно діючий дискусійний науковий клуб *«Шлях до успіху»*, який об'єднує тих молодих науковців, хто хоче поглибити свої професійні та фахові знання, а також удосконалити дослідницькі уміння за основними спеціальностями підготовки дисертаційних досліджень:

- теорія та методика професійної освіти;
- теорія та методика управління освітою;
- педагогічна та вікова психологія.

В клубі працює чотири секції: педагогіки, психології, управління та методології науки. Базовими ланками в роботі клубу є провідні кафедри УМО. Очолюють наукові клуби завідувачі кафедр, де прикріплені молоді науковці. Робота клубів здійснюється у форматі проведення тематичних засідань із актуальних проблем теорії і практики де молоді науковці мають можливість розширити власний кругозір, дізнатися більше про новітні досягнення науки, сучасні технології, актуальні питання науково-технічного розвитку суспільства.

Всеукраїнська школа новаторства керівних, науково-педагогічних і педагогічних працівників

Саме через призму визнання людського капіталу найціннішим ресурсом та на виконання зазначених завдань забезпечення стратегічних та тактичних функцій у напрямі постійного вдосконалення фахової майстерності керівників, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університет менеджменту НАПН України у січні 2011 року ініціював створення Всеукраїнської школи новаторства керівних, науково-педагогічних і педагогічних працівників (ВШН). Керівництво її діяльністю здійснює В. В. Олійник, ректор Університету, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, координацію – Є. Р. Чернишова, перший проректор Університету, доктор педагогічних наук, професор. Організаційно-методичний супровід ВШН забезпечує Науково-методичний центр координації закладів післядипломної педагогічної освіти, регіональних та міжнародних зв'язків Університету менеджменту освіти.

Всеукраїнська школа новаторства працює з трьох напрямів: з питань дошкільної, загальної середньої освіти та післядипломної педагогічної освіти.

Метою Школи є виявлення, популяризація інноваційних педагогічних технологій та впровадження їх у широку педагогічну практику, підвищення фахового рівня керівних і педагогічних працівників дошкільних навчальних закладів України.

Основними завданнями Всеукраїнської школи є:

- 1) вивчення і популяризація педагогічних технологій та вирішення проблем оновлення й модернізації змісту дошкільної освіти;
- 2) обмін досвідом роботи;
- 3) пропаганда перспективних моделей новаторського досвіду з актуальних проблем педагогічної та управлінської діяльності.

Позитивним наслідком існування наукового середовища є створення та функціонування різноманітних технологій: технології успіху; рефлексивні

технології; технології узгоджених зусиль; інноваційних авторських технологій; технології театралізації та аналізу проблемних ситуацій; технології невербальних етюдів тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабин І.І. Стратегія й сучасні тенденції розвитку вищої освіти в контексті європейського простору вищої освіти //Педагогіка і психологія: Вісник НАПН України .- 2009. -№ 2 (63).- С. 61-71.

2. Болонський процес 2020 – Європейський простір вищої освіти у новому десятиріччі: Комюніке конференції Європейських міністрів, відповідальних за вищу освіту, Льовен і Лувен-ла-Ньов, 28-29 квітня 2009р.[Електронний ресурс].- Режим доступу: [//http://www.mon.gov.ua/main/php?query=education/higher](http://www.mon.gov.ua/main/php?query=education/higher)

3. Гриньова М.В. Педагогічні технології: теорія та практика: навчально-методичний посібник / за ред. проф. М.В. Гриньової. – Полт.держ. пед. ун-т. ім. В.Г. Короленка. – П., АСМІ: 2006. – 230 с.

4. Гузевич Д.Ю. Научная школа как форма деятельности / Д.Ю. Гузевич // Вопросы истории естествознания и техники. – 2003. – No 1. – С. 64–93.

5. Добров Г.М. Научно-технический потенциал: структура, динамика, эффективность / Г.М. Добров, В.Е. Тонкаль, А.А. Савельев. – К. : Наук.думка, 1987. – 348 с.

6. Захарченко В.М. Впровадження національної рамки кваліфікацій. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tempus.org.ua.

7. Луговий В.І. Європейські кваліфікаційні метарамки, стан розроблення та основні завдання щодо впровадження Національної рамки кваліфікацій: концептуальний і нормативний аспекти – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tempus.org.ua.

8. Мирская Е.З. Научная школа как форма организации науки / Е.З. Мирская // Науковедение. – 2002. – № 3 (15). – С. 8–24
9. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>
10. Пуховська Л.П., Снісаренко О.С. Післядипломна освіта в умовах євроінтеграції: сутність, зміст, технології, готовність до змін: навчально-методичний посібник. – К.: Педагогічна думка, 2012. – 122 с.
11. Таланова Ж.В. Докторський і постдокторський рівні рамки кваліфікацій: теоретико-методологічний аспект / Ж.В. Таланова // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2010. - №4. – С.20-29.
12. Формування наукових шкіл. Українська школа фізичної економії / Л. Воробйова // Економіка України. – 2008. – № 5. – С. 66–76.
13. Храмов Ю.А. Школы в науке / Ю.А. Храмов // Вопросы истории естествознания и техники. – 1982. – № 3. – С. 54–67.
14. Чернишова Є. Р. Формування кадрового потенціалу системи післядипломної педагогічної освіти : моногр. : наук. вид. / Є. Р. Чернишова. — К. : Пед. думка, 2012. — 472 с.
15. The Bologna Process 2020 – The European Higher Education Area in the new decade. Communiqué of the Conference of European Ministers Responsible for Higher Education. Leuven and Louvain-la-Neuve, 28-29 April 2009. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bologna2009benelux.org>.
16. Conclusions and Recommendations: Bologna Seminar on "Doctoral Programmes for the European Knowledge Society" (Salzburg, 3-5 February 2005). [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.eua.be/eua/jsp/en/upload/Salzburg_Conclusions.1108990538850.pdf.
17. Doctoral Programs in Europe and Ukraine: Proceedings of the International Conference / V. Morenets, Ed. – К.: PULSARY university publishing house, 2007.

18. The Qualifications Framework for European Higher Education Area.
[Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.ond.vlaanderen.be/>.